

روایت ۷ عکاس از «نصر قریب»

این روزها نمایشگاه عکس «نصر قریب» در مرکز هنرپژوهی نقش جهان فرهنگستان هنر پریاست‌نمایشگاهی‌که‌تصویری‌حقیقی‌از‌جنايات‌رژيم‌صهيونیستی‌را‌بیش‌روی‌مخاطبان‌خود‌قرار‌داده‌است. همزمان با تشدید جنايات ددمنشانه رژيم غاصب صهيونیستی در لبنان و فلسطين، فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی ایران، نمایشگاه عکس با عنوان نصر قریب برگزار کرده که شامل ۲۶ اثر عکاسی از هنرمندانی چون

مجید سعیدی، رضا معطریان، ساتیار امامی، حسین فاطمی، پیام برازجانی، سعید فرجی و محمدرضا علی‌مددی است که تلاش کرده‌اند تصویر واقعی و ملموس از این رژیم ستمگر به تصویر بکشند و آرمان ماندگار وارثان قدس شریف را زنده نگه دارند. این نمایشگاه که تا ۲۵ مهر ادامه دارد، مفهوم مقاومت در میان مردم فلسطین و لبنان را با زبان هنر عکاسی روایت می‌کند و همچنین اوج جنایت رژیم صهيونیستی در کشتار

مردم بی‌دفاع به‌ویژه زنان و کودکان، حمایت آمریکا و غرب از رژیم جعلی صهيونیستی، فعالیت مظلوم‌نمایانه اسرائیل با ابزار رسانه‌ای و... را از دریچه عکس‌های خبری به چالش می‌کشد. آثار این نمایشگاه که از سوی عکاسان خبری رسانه‌های کشور ارائه‌شده زبانی گویا از اتفاقاتی است که امروز در غزه و لبنان در جریان است و مخاطبان را به واقعیت هولناک از حقوق بشر آمریکایی-صهيونیستی روبه‌رو می‌کند.

تاریخ را باید خودمان بنویسیم

سید عباس میرهاشمی با «جام جم» از لزوم توجه به عکاسی خبری و ضرورت‌هایش در این روزهای پیروزی مقاومت می‌گوید

علی‌مقاهری
آگروه فرهنگ و هنر

آفرینشگری‌های سیدعباس میرهاشمی در سپهر هنر انقلاب درخششی دیگر دارد: عکاسی که به‌عنوان چهره هنر سال ۱۴۰۱ انتخاب شد. هنرمندی که انجمن عکاسان انقلاب و دفاع مقدس را با همراهی شماری از چند دوست و همکار راه‌اندازی کرد و در کنار آن فعالیت‌هایی بسیار در فضای هنر انقلاب و دفاع مقدس انجام داد. ساماندهی عکس‌های دوران انقلاب و دفاع مقدس کاری بود کارستان! روند فعالیت‌های اینچنینی با دشواری‌ها و فشارهای گوناگونی همراه بوده که آگاهان اقرار دارند او همه دست‌انداها را «مجاهدانه» از سر گذراند و با وجود آن همه تراکم فشار و هجوم دشواری، کارها را پیش برد. با یادآوری این نکته از سیدعباس میرهاشمی با هم پای سخشن می‌نشینیم و ضمن بررسی «روند شکل‌گیری هنر عکاسی انقلاب» به تاریخچه‌اش می‌پردازیم زیرا که اضلاع و زوایایش پاسخگوی کنجکاوی‌های این مصاحبه است؛ این‌که چرا با داشتن تاریخ غنی عکاسی هنوز جهانی نشده‌ایم، هنوز آژانس‌های حرفه‌ای عکس نداریم و در این روزهای افتخردمند پیروزی مقاومت، جایگاه عکاسی کجاست و...!

شما برای هنر انقلاب و دفاع مقدس به گواهی صادقان و کارنامه‌تان با وجود فشارها و دست‌انداها زحمت بسیار کشیده‌اید. آیا این میراث معنوی را آرمان‌ها و امیدها حفظ کرد و بالنده نگه داشت و چگونه و از چه راه‌هایی این موضوع را به نسل جوان انتقال دادید؟

انجمن عکاسان انقلاب و دفاع مقدس را یک گروه هفت نفره راه انداخت و من هم یکی از عکاسان دخیل در ماجرا بودم. علاوه بر این همه‌مان درباره عکس و عکاسی دوران انقلاب و دفاع مقدس احساس «دین» می‌کردیم زیرا در زمانه‌ای بود که کمتر به این مهم یعنی عکس و تصویر انقلاب و دفاع مقدس توجه و رویکردی وجود داشت. اگر به دهه ۷۰ برگردیم، کتاب‌هایی با موضوع عکس به‌طور کلی بسیار کم منتشر می‌شد چه رسد به کتاب درباره عکس انقلاب و دفاع مقدس؛ نمایشگاه‌هایی هم که برگزار می‌شد بدون کیفیت بود. نه عکس‌ها شناسنامه و کیش داشتند، نه اطلاعاتی منتقل می‌کردند و نه آگاهی ویژه‌ای به مخاطبان می‌دادند. صرفاً یا عمدتاً مناسبتی برگزار می‌شد.

برش

عکاس مقاومت

در برابر قدرت رسانه‌ای غرب

اگر بخواهیم درخصوص عکاسی صحبت کنیم، باید دقت داشت‌که عکاسی دارای زبان بین‌المللی است و بدون این‌که نیاز به بیان داشته باشد، می‌تواند حرف خود را با استفاده از تصویر به مخاطبانش

برش

نگارخانه

دو نمایشگاه همزمان در موزه هنرهای معاصر

نمایشگاه «چشم در چشم» شامل آثاری از گنجینه موزه هنرهای معاصر تهران و نمایشگاه «همسفر با آفتاب» مروزی بر آثار فرخ شایسته، فردا یکشنبه ۱۵مهر در موزه هنرهای معاصر تهران افتتاح می‌شود. مراسم افتتاحیه نمایشگاه «چشم در چشم» (پرتره در هنر مدرن و معاصر)، بانمایشگاهگردانی جمال عرب‌زاده، شامل منتخبی از آثار ایرانی و خارجی گنجینه موزه هنرهای معاصر تهران و همچنین نمایشگاه همسفر با آفتاب مروزی بر آثار نقاشی فرخ شایسته به نمایشگاهگردانی رضا دبیری‌نژاد، ساعت ۱۶ روز یکشنبه ۱۵ مهر در موزه هنرهای معاصر تهران برگزار می‌شود. نمایشگاه چشم در چشم که به پرتره در هنر مدرن و معاصر می‌پردازد با رویکردی پژوهشی سعی در کنکاش مضامین تصویری مرتبط با پرتره دارد و بیش از ۱۲۰ اثر در قالب‌هایی چون نقاشی، مجسمه و عکس از هنرمندانی نظیر:فرانسیس بیکن، لوترک، پیکاسو، ونسان ونگوگ، اندی وارهول، جیاکومتی، جیمز اسنور، ادوارد منونه، جیم داین،رابرت راشنبرگ، فرنان لره، خوان میرو، کمال‌الملک، بهمن محض، مارکو گریگوریان، محمود جوادی پور، احمد اسفندیاری، ژان تیا بتایی، کامبیز درم‌بخش، غلامحسن نامی، مهدی سحابی، فرشید ملکی، کوروش گلزاری و... در پنج‌گالری موزه به نمایش در خواهد آمد.

ورکشاپ نقاشی خانوادگی برای کودکان غزه

به منظور حمایت و همبستگی با کودکان مظلوم غزه، بزرگ‌ترین ورکشاپ نقاشی خانوادگی تحت عنوان «همبستگی با کودکان مظلوم غزه» روز جمعه در برج آزادی برگزار شد.

این ورکشاپ فرصتی برای خانواده‌ها تهرانی فراهم کرد تا با خلق آثار هنری و با استفاده از رنگ‌ها و تکنیک‌های مختلف نقاشی، احساسات و آرزوهای خود را به تصویر بکشند و پیام همبستگی و عشق را به کودکان غزه منتقل کنند. در این رویداد برنامه‌های جانبی متنوعی شامل تلوایش، نمایش‌های هنری و کارگاه‌های آموزشی برای کودکان و بزرگ‌ترها نیز برگزار شد.

همچنین رویداد «اذا جاء نصرا... و الفتح» هم روز پنجشنبه ۱۲ مهر در مجموعه فرهنگی هنری برج آزادی برگزار شد که با گردهمایی هنرمندان با شعار «حزب... زنده است» با محوریت تجلیل از مقاومت و نقش شهید سید حسن نصرا... به عنوان رهبر حزب... همراه بود. برگزاری کارگاه‌های هنری، نقاشی‌های خلاق، اجرای پرفورمنس مقاومت و موسیقی آیینی با حضور هنرمندان از جمله ویژه‌برنامه‌های این رویداد بود.

رویداد

باشد و شناخت از مواضع داشته باشد. کاری که با پژوهش و آگاهی تولید شود تاثیرات خود را دارد و در اذهان رسوب می‌کند و به‌سادگی از یاد نمی‌رود. معتقدم برای تهیه هر عکس باید سناریو داشت و ما به‌عنوان عکاس باید مطالعه جدی و عمیقی درباره موضوعی که می‌خواهیم درباره‌اش کار کنیم، داشته باشیم. دراین صورت است که انرگذاری عکس بالا می‌رود. علاوه بر این معتقدم عکاس، چشم سوم جامعه است که با حضور در مکان‌های

مختلف همه اتفاقات را دیده و با هنر خود آن را به تصویر می‌کشد. بنابراین مطالعه عمیق عکاس و تسلط او بر موضوعات از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. امروز در کنار عکس‌های حرفه‌ای، مردم غزه و لبنان هم یک‌سری تصاویر می‌گیرند که حتما کمک‌کننده است. عکاسان حرفه‌ای ماسعی می‌کنند با ترکیب‌بندی درست و حضور به‌موقع و گرفتن موضع درست عکاسی، کار خودشان را درحد مطلوب

انجام دهند، اما کسانی‌که در صحنه‌ها نزدیک‌ترند و به‌واسطه این نزدیکی اطلاعات بیشتر، احساسی‌تر و عاطفی‌تری به بیننده انتقال می‌دهند و درحقیقت مکمل عکس‌های حرفه‌ای هستند. در تمام دنیا همین است. اگر بازهم به گذشته خودمان نقتی بزنیم، می‌بینیم برخی اطلاعاتی که ازطریق عکس‌هایی که با دوربین‌های خانگی و توسط رزمندگان گرفته شده، نگاه کامل‌تر و مستندتری به صحنه دارد.

قاب مقاومت

«قنقنوس» منتشر شد

پوستر «قنقنوس» اثر محمدحسین موییدی به سفارش انجمن هنرهای تجسمی انقلاب و دفاع مقدس بنیاد فرهنگی روایت فتح در پاسداشت و ادای احترام به مقام دبیرکل فقید حزب...! لبنان، شهید سیدحسین نصرا... منتشر شد. این اثر که در جهت استفاده عموم منتشر شده بود روز گذشته ۱۳ مهرماه و در نماز آیینی جمعه و مراسم بزرگداشت سیدحسن نصرا... در میان خیل نمازگزاران توزیع شد.

شن‌کابل

بله حتما همین‌گونه است. در انجمن بارها به دوستان مطرح کردیم که در همان دوران انقلاب باید چنین انجمنی تشکیل می‌شد تا ضمن سرویس دهی به عکاسان، راهنمایی‌شان کند و در جمع‌آوری و نگهداری و شناسه‌دارکردن آثار و نگاتیوها و ارائه‌شان کوشش‌های مدون و برنامه‌دار و پیگیر از خود نشان بدهد؛ به‌ویژه آثاری که با نگاه بین‌المللی کار شده باشد فوق‌العاده کم و اندک شمارند. وقتی در عرصه بین‌الملل با چنان نگاهی کار انجام نشود، طبیعی است که آشنایی هم صورت نگیرد و انقلاب ما را از این رهگذر (دوربین و نگاه خودی) نشانسانند.

انجمن دست کم از زمانی که لازم بود و باید تشکیل می‌شد بیست و چندسال عقب‌تر، آغاز فعالیت کرد و ما بیست و چند سال از کار عقب بودیم و باید این بازه را با راه‌اندازی انجمن جبران می‌کردیم که در بخش بهینه‌سازی به طراحی و اجرای روندی استاندارد برای شناسایی و گردآوری و نگهداری عکس‌ها و نگاتیوها و اطلاعات‌شان پرداختیم. همچنین بخش پژوهش راه‌اندازی شد تا بخش تولید به آفرینش آثاری با نگاه ملی و بین‌المللی بپردازد و بتواند درباره همان نیازی که گفتید، کارگشا باشد.

از یاد نبریم که ما در گستره بین‌الملل از دهه ۵۰ (اواخر ۵۰ که انقلاب شد، و ۶۰ فوق‌العاده کم‌کار بودیم و کارها اندک بود. یادم هست در یکی دو مورد، مانند مجموعه کتاب‌های «جنگ تحمیلی» دفاع در برابر تجاوز» که با زحمات زیاد توسط تیمی قوی از عکاسان و هنرمندان تولید شده بود، بین نمایندگان کشورها در سازمان ملل توزیع شد تا موجب شناخت حقایق جنگ تحمیلی و دفاع مقدس توسط جوامع بین‌المللی شود و همچنین کتاب دیگری درباره حملات شیمیایی در دوران جنگ تحمیلی و گزندهای آسیب‌دیدگانش، کل کاری بود که انجام شد و با چهارچوب تعریف‌شده و مورد نیاز هماهنگی داشت. بیش از این به خاطر من نمی‌آید.

ضمن این که تعداد کتاب‌های منتشر شده درباره انقلاب و دفاع مقدس با تخصص عکاسی، فوق‌العاده کم بود و کارهای ارائه شده اصلا با بزرگی و عظمت این دو موضوع، سازگاری و تناسب نداشته است!

پس از آغاز به کار انجمن به‌تدریج زمینه گردآوری با نشر آثار پدید آمد و در ادامه با عکاسان شناخته شده بین‌المللی گفت‌وگوهایی شد همانند میشل ستیون که عکاس دوره انقلاب بود و یکی از کتاب‌هایش در ایران منتشر شد. برای خود ستیون هم بسیار جذابیت داشت زیرا کارهایی پژوهشی بر روی این کتاب انجام شده بود. علاقه‌مندان این حوزه هم توانستند از نگاه عکاسی به موضوع‌های انقلابی نگاه و آن را کاملاً مصور دنبال کنند و بهره ببرند.